

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

KOMITET REGIONÓW

125. SESJA PLENARNA W DNIACH 9–11 PAŹDZIERNIKA 2017 R.

Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Europejski semestr 2017 i roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2018 r.

(2018/C 054/01)

Dokument przedłożony przez grupy polityczne EPL, PES, ALDE, EA i EKR.

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

- uwzględniając dokumenty w ramach europejskiego semestru 2017, a mianowicie roczną analizę wzrostu gospodarczego, sprawozdania dotyczące poszczególnych krajów, krajowe programy reform oraz zalecenia dla poszczególnych krajów,
- uwzględniając swą rezolucję w sprawie sporządzonej przez Komisję Europejską rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2017 r. (RESOL/VI/019) przyjętą w dniu 8 lutego 2017 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Parlamentu Europejskiego dotyczące rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2017 r. (2016/2306(INI)),

Ożywienie inwestycji

1. Podkreśla, że 55 % wszystkich zaleceń dla poszczególnych krajów wydanych w 2017 r. dotyczy utrudnień dla inwestycji, które to utrudnienia władze lokalne i regionalne mogą pomóc wyeliminować⁽¹⁾. Przypomina potrzebę zajęcia się niedopasowaniem zasobów finansowych do zadań wypełnianych przez samorządy lokalne i regionalne.
2. Podkreśla, że polityka spójności powinna pozostać głównym narzędziem inwestycyjnym UE. Uważa jednak, że konieczne jest udoskonalenie zarządzania nią i jej współdziałania z europejskim semestrem, by zwiększyć efekt mnożnikowy wydatkowania środków na spójność i wkładu w trwały wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu.
3. Chociaż z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie w styczniu 2015 r. marginesów elastyczności w ramach paktu stabilności i wzrostu, KR wzywa do podjęcia dalszych kroków na rzecz zwiększenia inwestycji publicznych, zwłaszcza w infrastrukturę i włączenie społeczne poprzez wyłączenie współfinansowania krajowego, regionalnego i lokalnego w kontekście europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z mechanizmu rachunkowości paktu stabilności i wzrostu, podobnie jak współfinansowania z Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych i poprzez ustalenie na szczeblu UE typologii jakości inwestycji publicznych w systemie rachunkowości wydatków publicznych zgodnie z ich

⁽¹⁾ KR, „2016 European Semester, Territorial analysis of the Country-specific Recommendations” [Europejski semestr 2016, analiza terytorialna zaleceń dla poszczególnych krajów], sprawozdanie Komitetu Sterującego Platformy Monitorowania Strategii „Europa 2020”.

konsekwencjami długoterminowymi wraz z przeglądem metodologii obliczania „deficytu strukturalnego” w celu uwzględnienia cech szczególnych gospodarek krajowych oraz strukturalnych różnic w wydatkach publicznych, proponując, żeby wskaźnik odnoszący się do stopy inwestycji był włączony do tabeli wyników makroekonomicznych.

4. Odnotowuje, że władze lokalne i regionalne uczestniczą w około 25 % projektów Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) finansowanych przez EBI, lecz – jak pokazuje niedawne zleczone przez KR badanie – muszą one w tym względzie sprostać dużym wyzwaniom związanym ze zdolnością administracyjną, wewnętrzną złożonością EFIS, a także z niewielką wiedzą miast i regionów na jego temat⁽²⁾. Podkreśla, że dla zwiększenia udziału władz lokalnych i regionalnych we wdrażaniu EFIS i zapewnienia lepszej równowagi geograficznej projektów EFIS niezbędne są podniesienie świadomości, wsparcie techniczne, doradztwo i synergia z innymi źródłami finansowania UE.

5. Zgadza się z oceną Komisji, że EFIS „daleko jednak jeszcze do wykorzystania pełnego potencjału (...) w dziedzinie rozwoju kapitału ludzkiego. Konieczne są dodatkowe działania zmierzające do opracowania instrumentów dostosowanych do tego sektora i zapewniające ściślejszą współpracę podmiotów społecznych i finansowych”⁽³⁾.

6. Podkreśla znaczenie kontynuowania reform strukturalnych na wszystkich poziomach sprawowania rządów oraz zniesienia biurokracji towarzyszącej trwającym inwestycjom, tak aby przyczynić się do poprawy otoczenia biznesowego i wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej naszych gospodarek.

7. Zwraca uwagę, że dostęp do finansowania jest nadal poważnym wyzwaniem dla MŚP, przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up w Europie i przyjmuje z zadowoleniem takie środki jak paneuropejski fundusz funduszy. Apeluje do Komisji, by we współpracy z władzami lokalnymi, regionalnymi i krajowymi przedsięwzięła dalsze środki w celu przyciągnięcia inwestycji prywatnych i wsparcia zróżnicowania źródeł finansowania.

Kontynuacja reform strukturalnych oraz odpowiedzialnej polityki budżetowej

8. Ponawia swój apel o ściślejszą koordynację wszystkich środków dotyczących budowania zdolności UE i o uproszczenie funduszy UE. Podkreśla, że 53 % zaleceń dla poszczególnych krajów z 2017 r. dotyczy kwestii zdolności administracyjnych, zwłaszcza na poziomie niższym niż krajowy.

9. Uważa, że budżet UE powinien wspierać starania państw członkowskich na rzecz wdrożenia reform strukturalnych i wyeliminowania biurokracji towarzyszącej bieżącym inwestycjom, w związku z czym popiera podjętą w maju 2017 r. decyzję o ustanowieniu programu wspierania reform strukturalnych o budżecie wysokości 142,8 mln EUR (2017–2020), który przyczyni się do reform instytucjonalnych, administracyjnych i strukturalnych mających na celu finansowanie działań o europejskiej wartości dodanej w celu zwiększenia konkurencyjności, wydajności, wzrostu gospodarczego, zatrudnienia, spójności i inwestycji.

10. Ponawia swój apel do Komisji Europejskiej, by rozważyła zaproponowanie mechanizmu zdolności fiskalnej dla strefy euro, który mógłby w razie potrzeby pomóc w ustabilizowaniu strefy euro.

11. Wzywa Komisję do oszacowania tych trudności władz lokalnych i regionalnych, które są związane z zastosowaniem dyrektyw dotyczących zamówień publicznych, i podkreśla, że na szczeblu lokalnym i regionalnym są potrzebne takie struktury jak ośrodki wiedzy, które pomagają zwiększyć zdolność administracyjną na wszystkich szczeblach sprawowania rządów w dziedzinie zamówień publicznych i pomocy państwa, zapewniając wsparcie i wskazówki techniczne.

12. Podkreśla potrzebę wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu i udoskonalenia wymiaru społecznego UE poprzez wdrażanie europejskiego filaru praw socjalnych⁽⁴⁾ dzięki skutecznemu europejskiemu programowi społecznemu, w którym konkurencyjność i sprawiedliwość społeczna wzajemnie się uzupełniają i który m.in. przewidywałby większe znaczenie wskaźników społecznych w europejskim semestrze oraz faktyczną konwergencję płac stosownie do produktywności.

⁽²⁾ http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/Implementation-EFSI/implementation_EFSI_pdf.pdf.

⁽³⁾ Zob. komunikat Komisji „Europejski semestr 2017: Ocena postępów w zakresie reform strukturalnych, zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania oraz wyniki szczegółowych ocen sytuacji na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011”, COM(2017)0090.

⁽⁴⁾ Opinia KR-u w sprawie europejskiego filaru praw socjalnych i dokumentu otwierającego debatę na temat społecznego wymiaru Europy, sprawozdawca: Mauro d’Attis (IT/EPL), przyjęta na sesji plenarnej KR-u w dniu 11 października 2017 r. (SEDEC-VI/027).

13. W związku z dokumentem Komisji otwierającym debatę w sprawie wykorzystania możliwości płynących z globalizacji⁽⁵⁾ podkreśla potrzebę poszerzenia grona beneficjentów globalizacji, dalszego rozwinięcia koncepcji odporności terytorialnej, zaprzestania promowania reform strukturalnych nieuwzględniających faktu, że ich oddziaływanie terytorialne jest nierównomierne z powodu dysproporcji regionalnych, oraz wzmożenia wysiłków UE na rzecz wykorzystania możliwości płynących z globalizacji w oparciu o trzy filary: *proaktywną strategię* na rzecz poprawy umiejętności, wiedzy i infrastruktury, *strategię łagodzenia skutków* obejmującą Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji (EFG) oraz inne instrumenty polityczne oraz *strategię opartą na uczestnictwie* w celu lepszego włączenia obywateli w proces kształtowania polityki UE. Wzywa także do ulepszenia EFG poprzez zwiększenie jego budżetu, włączenie go do WRF, znaczące obniżenie kryteriów uruchamiania EFG oraz zapewnienie synergii z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi.

14. Podkreśla, że obecne światowe napięcia wymagają kompleksowej strategii przemysłowej UE uwzględniającej perspektywę lokalną⁽⁶⁾ i obejmującej koordynację strategiczną odpowiednich polityk i instrumentów UE.

Europejski semestr 2017 i roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2018 r.

15. Podkreśla, że 76 % wszystkich zaleceń dla poszczególnych krajów jest związanych z wymiarem terytorialnym, gdyż dotyczą wyzwań, z którymi niektóre regiony i miasta borykają się bardziej od innych, a ich wdrażanie jest zależne od szczebli sprawowania rządów niższych niż krajowy. Odnotowuje, że 62 % takich zaleceń jest adresowanych bezpośrednio do władz lokalnych i regionalnych, co unaocznia rolę władz lokalnych i regionalnych w przeprowadzaniu reform strukturalnych.

16. Akcentuje, że w dwóch trzecich krajowych programów reform na 2017 r. uznano istnienie dysproporcji regionalnych, we wszystkich z nich wspomniano udział władz lokalnych i regionalnych w ich wdrażaniu, a w 70 % z nich odniesiono się do udziału tychże władz w ich przygotowaniu, choć miał on nadal głównie charakter zwykłych konsultacji.

17. Podkreśla, że udział władz lokalnych i regionalnych na wczesnym etapie jako partnerów we wspólnym opracowywaniu krajowych programów reform i systematyczne przyjmowanie wielopoziomowego podejścia do sprawowania rządów znacznie zwiększyłyby tempo wdrażania zaleceń, pomogłyby w zaradzeniu dysproporcjom regionalnym, sprzyjałyby większej odpowiedzialności w terenie, a także wzbudziłyby większe zaufanie w państwach członkowskich i między nimi.

18. Zachęca instytucje UE do wdrożenia propozycji KR-u dotyczącej kodeksu postępowania w sprawie zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w europejski semestr⁽⁷⁾ i przyjmuje z zadowoleniem jego zatwierdzenie przez Parlament Europejski⁽⁸⁾.

19. Zaleca, by w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2018 r. zawarto konkretny rozdział poświęcony stanowi regionów i poruszono rolę władz lokalnych i regionalnych. Wnosi, by państwa członkowskie uczyniły to samo w swych krajowych programach reform. Przyjmuje z zadowoleniem poparcie postulatu, aby w zaleceniach dla poszczególnych krajów zawrzeć aspekt terytorialny. Zachęca Komisję Europejską do spotkania się z przedstawicielami władz lokalnych i regionalnych podczas wizyt krajowych na początku semestru. W ramach wsparcia dla włączenia wymiaru terytorialnego do europejskiego semestru zaznacza, że zmiany demograficzne mogłyby być jednym z uwzględnionych elementów, co powiązałyby je z europejskim semestrem, czego domagano się w opinii KR-u „Reakcja UE na wyzwania demograficzne”.

20. Wziąwszy pod uwagę obecne niedopasowanie rocznego procesu wydawania zaleceń dla poszczególnych krajów do średnio- i długoterminowego podejścia do programowania koniecznego z punktu widzenia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, ponownie wyraża swoje przekonanie⁽⁹⁾, że polityka spójności musi zostać włączona do krajowych programów reform w taki sposób, by utrzymano wymiar terytorialny oraz zdecentralizowane podejście oparte na partnerstwie.

⁽⁵⁾ Opinia KR-u w sprawie dokumentu Komisji otwierającego debatę dotyczącego wykorzystania możliwości płynących z globalizacji, sprawozdawczyni: Micaela Fanelli (PES/IT); przyjęta przez KR w dniu 10 października 2017 r. (ECON-VI/024).

⁽⁶⁾ Obecnie sporządzana przez Heinza Lehmana (DE/EPL) opinia z inicjatywy własnej KR-u w sprawie: „Europejska strategia dla przemysłu: rola i perspektywy władz lokalnych i regionalnych”.

⁽⁷⁾ Opinia w sprawie: „Ulepszenie zarządzania europejskim semestrem – kodeks postępowania dotyczący udziału władz lokalnych i regionalnych”, sprawozdawca: Rob Jonkman (NL/EKR), przyjęta w dniu 11 maja 2017 r.

⁽⁸⁾ Zob. rezolucja PE w sprawie europejskiego semestru 2016 przyjęta w dniu 26 października 2016 r.

⁽⁹⁾ Przyjęta w dniu 11 maja 2017 r. opinia KR-u w sprawie: „Przyszłość polityki spójności po 2020 r. Dla silnej i skutecznej europejskiej polityki spójności po 2020 r.”, sprawozdawca: Michael Schneider (DE/EPL).

21. Odnotowuje, że wiele zaleceń dla poszczególnych krajów przywoływanych jest przez kilka lat, gdyż wdrażanie złożonych reform jest czasochłonne. Wyraża zadowolenie, że Komisja Europejska zgadza się z sugestią KR-u, iż postępy we wdrażaniu takich zaleceń należy mierzyć na przestrzeni wielu lat, a nie jednego roku. Odnotowuje ustalenia Komisji, zgodnie z którymi „W przypadku około dwóch trzecich zaleceń dla poszczególnych krajów wydanych do 2016 r. odnotowano co najmniej »pewien postęp« w ich realizacji”⁽¹⁰⁾ (w porównaniu z 43 % wszystkich zaleceń dla poszczególnych krajów wydanych w 2016 r.). Wnosi, by Komisja opublikowała w przejrzysty sposób wszystkie elementy takiej oceny.

22. Podkreśla, że europejski semestr wymaga długoterminowych ram politycznych. Uznaje w tym kontekście wysiłki Komisji zmierzające do powiązania agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i celów zrównoważonego rozwoju ze strategią „Europa 2020” i tym samym z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi. Jednak, zważywszy na złożoność i mnogość różnych ram odniesienia, podkreśla konieczność zachowania spójności polityki, włączenia jej w główny nurt oraz zapewnienia spójnych ram sprawowania rządów i oczekuje, że Komisja przedstawi wkrótce odpowiednie propozycje w tym względzie.

23. Zaznacza, że europejski kryzys uchodźczy i migracyjny, który rozpoczął się w 2015 r., wciąż stanowi bardzo poważny problem dla wielu regionów i władz lokalnych. Domaga się w związku z tym istotnej i konkretnej reakcji na poziomie europejskim, również w postaci nowych środków finansowych.

24. Zwraca z zaniepokojeniem uwagę na wysokie i długotrwałe bezrobocie, zwłaszcza ludzi młodych, które dotyka gospodarki wielu państw członkowskich UE. Apeluje w związku z tym do Komisji i państw członkowskich o przyspieszenie wszelkich działań, które są niezbędne do wspierania rynku pracy.

25. Zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz przewodniczącemu Rady Europejskiej i prezydencji estońskiej w Radzie UE.

Bruksela, dnia 11 października 2017 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

⁽¹⁰⁾ Komunikat KE towarzyszący zaleceniom dla poszczególnych krajów na 2017 r., COM(2017) 500 final (https://ec.europa.eu/info/files/2017-european-semester-communication-country-specific-recommendations_en).